

Autoreferat

1. Imię i nazwisko

Katarzyna Drąg

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2011 – Doktorat, nauki humanistyczne w zakresie literaturoznawstwa, Wydział Polonistyki, Uniwersytet Jagielloński; promotor: prof. dr hab. Franciszek Ziejka, tytuł pracy: *Kajetan Abgarowicz (Abgar-Sołtan) w galicyjskim tyglu etnicznym, narodowym i społecznym*, data uzyskania: 29.06.2011

2007 – Magisterium, kulturoznawstwo międzynarodowe, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Uniwersytet Jagielloński; promotor: prof. dr hab. Andrzej Pankowicz, tytuł pracy: *Marksizm-leninizm jako quasi-religia – na podstawie powieści „Sofia Pietrowna” Lidii Czukowskiej i „Dzieci Arbatu” Anatolija Rybakowa*, data uzyskania: 3.07.2007

2006 – Magisterium, filologia polska, Wydział Polonistyki, Uniwersytet Jagielloński promotor: prof. dr hab. Franciszek Ziejka, tytuł pracy: *Obraz Ukrainy w powieściach historycznych Michała Czajkowskiego „Wernyhora” i „Koszowata”*, data uzyskania: 6.06.2006

2004 – Licencjat, język polski, Wydział Humanistyczny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie; promotor: prof. dr hab. Andrzej Borowski, tytuł pracy: *Idea humanitas w księdze „De moribus” dzieła „Commentariorum de Republica emendanda libri quinque” Andrzeja Frycza Modrzewskiego*; data uzyskania 7.06.2004

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

Zatrudnienie:

2015 – obecnie adiunkt w Katedrze Mediów i Komunikacji Społecznej, Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej; Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

2012 – 2015 asystent w Katedrze Mediów i Komunikacji Społecznej, Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej; Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

2011 – 2012 wykłady zlecone Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Pełnione funkcje:

- Dyrektor Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (w latach 2018 – obecnie)
- Zastępca dyrektora Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytety Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (w latach 2015-2018)
- Kierownik kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna (w latach 2020 – obecnie)
- Członek Senatu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, jeden z dwu przedstawicieli tzw. młodszych nauczycieli akademickich uniwersytetu (w latach 2020 – obecnie)
- Przedstawiciel młodszych pracowników nauki w Radzie Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej (w latach 2014 – 2018)
- Członek Rady Wydziału Nauk Społecznych (w latach 2014 – obecnie)
- Członek Senackiej Komisji Współpracy Zagranicznej (w latach 2020 – obecnie)
- Członek Senackiej Komisji Programów i Jakości Kształcenia (w latach 2020 – obecnie)
- Członek Uczelnianego Zespołu ds. programów studiów i jakości kształcenia (w latach 2018 – 2020)

- Koordynator Wydziałowy Programu Erasmus + (2018 – obecnie)
 - Członek uczelnianej Komisji ds. programu Erasmus + (2018 – obecnie)
4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). Omówienie to winno dotyczyć merytorycznego ujęcia przedmiotowych osiągnięć, jak i w sposób precyzyjny określać indywidualny wkład w ich powstanie, w przypadku, gdy dane osiągnięcie jest dziełem współautorskim, z uwzględnieniem możliwości wskazywania dorobku z okresu całej kariery zawodowej.

Monografia:

Katarzyna Drąg, *Lwowskie korzenie polskiego dziennikarstwa. Studia nad profesjonalizacją zawodu na przełomie wieków (1848-1914)*, Wydawnictwo PETRUS, Kraków 2021.

Recenzenci wydawniczy:

prof. dr hab. Iwona Hofman

dr hab. Mirosław Lakomy, prof. AIK

(1) Uzasadnienie podjęcia tematu pracy

Korzenie decyzji o podjęciu tematu profesjonalizacji dziennikarstwa na przykładzie dziennikarstwa lwowskiego na przełomie XIX i XX wieku tkwią w moich wieloletnich zainteresowaniach studiami nad dziennikarstwem z perspektywy historycznej oraz w znajomości historii, piśmiennictwa i kultury galicyjskiej. Stopniowe odkrywanie bogactwa, a w wieku aspektach prekursorskiego i wyjątkowego charakteru dziennikarstwa lwowskiego w okresie zaborczym, doprowadziło do przekonania, że zasadne jest w miarę możliwości kompleksowe zbadanie tego złożonego zagadnienia. Na potrzeby realizacji tak sformułowanego projektu badawczego poszukiwałam indywidualnego naukowego grantu, który otrzymałam dwukrotnie z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (2018-2019; 2021).

U początków decyzji o podjęciu badań lwowskich korzeni polskiego dziennikarstwa stało więc przekonanie, że takie przedsięwzięcie byłoby zasadne, potrzebne, nowatorskie i, wbrew stereotypowemu nierzadko spojrzeniu na badania prowadzone w perspektywie historycznej – aktualne. Aktualność tego tematu w naturalny sposób wynikała z aktualności dyskursu naukowego i publicznego nad tożsamością dziennikarstwa i jego etosu. Historyczne

spojrzenia wnoszą nową jakość zagadnień do tego dyskursu i stanowią impuls do refleksji nad współczesnymi problemami. Podjęcie prezentowanego tematu wyniknęło z głębokiego przekonania, że modna współcześnie perspektywa przyszłości w analizach badawczych wcale nie musi marginalizować dziedzictwa przeszłości. Argument ten łączy się z kolejnym przekonaniem, że niezależnie od postępu cywilizacyjnego wartości uniwersalne w dziennikarstwie są ponadczasowe. Zasadność prowadzonych na potrzeby tej książki badań wiąże się też z luką badawczą tego okresu w zakresie problematyki pracy. Dotychczasowe badania lwowskiej prasy przełomu XIX i XX wieku miały zasadniczo charakter prasoznawczy i w znacznej mierze nie były historycznymi studiami nad dziennikarstwem i jego jakością. Potrzeba takich badań znajduje swoje uzasadnienie nie tylko w uzupełnieniu luki badawczej tego miejsca i okresu, ale wynika także z racji poczucia swoistej sprawiedliwości wobec mało znanego dziedzictwa przeszłości, które warto i należy pokazać jako dziedzictwo wartości ważnych i aktualnych także współcześnie. Konieczność podjętych badań można uzasadnić podwójnie. Po pierwsze, jest to konieczność popularyzacji i interpretacji odnalezionych materiałów źródłowych, do których ma szansę sięgać niewielu badaczy. Konieczne wydało się więc tę wiedzę źródłową uporządkować i problemowo zinterpretować. Drugim argumentem za koniecznością badań profesji dziennikarskiej II połowy XIX wieku był jej prekursorcki charakter. Był to okres, mimo zaborczych ograniczeń, kiedy prasa na ziemiach polskich dokonała skoku cywilizacyjnego w swoim rozwoju, podążając i naddążając za tendencjami i standardami europejskimi, zwłaszcza w okresie i warunkach autonomii galicyjskiej. Nowatorstwo określonej problematyki badawczej uzasadnia podjęcie badań. W prezentowanej książce zawarte jest, można mieć nadzieję, nowatorskie ujęcie strukturalne i metodologiczne analizowanego problemu badawczego. Miało ono na celu optymalne wykorzystanie źródeł. Drugim nowatorskim wymiarem monografii jest jej specyfika poznawcza. Dokonana analiza lwowskiego środowiska ludzi i prasy przenosi historyczną wiedzę do współczesności jako żywe dziedzictwo wartości. Po trzecie nowość ujęć wynika z dokumentacyjnego charakteru pracy. Synteza kontekstowa w pierwszej części pracy, analiza szczegółowa w drugiej części oraz synteza problemowa w trzeciej części pracy mają swoje odniesienie do unikatowych materiałów źródłowych, dokumentujących tok prowadzonego wywodu.

(2) Specyfika badań w kontekście dyscypliny

Podejście badawcze zaprezentowane w monografii jest wynikiem głębokiego przekonania, że naukowe spojrzenie w przeszłość jest integralną częścią studiów nad dziennikarstwem oraz że wykorzystanie doświadczeń i przemyśleń z minionych epok we współczesnej refleksji w zakresie nauk o mediach i komunikacji społecznej jest nie tylko uprawnione, ale konieczne. Studia nad dziennikarstwem, z jednej strony, są bardzo zależne od cywilizacyjnych, technologicznych, gospodarczych, politycznych warunków danej epoki, jednocześnie jednak, z drugiej strony, odnoszą się do kwestii uniwersalnych, wpisanych w profesję dziennikarską od początku jej istnienia i z tej racji pozostają nadal atrakcyjnym i aktualnym projektem badawczym.

Pisaniu prezentowanej książki towarzyszyło przeświadczenie, że szukanie tego, co niezmiennie w mediach i dziennikarstwie, śledzenie ewolucji myśli na temat mediów w ujęciu historycznym może być bardzo owocnym kontekstem dla aktualnych analiz przekazów medialnych oraz funkcjonowania systemów medialnych. Analizy z zakresu historii dziennikarstwa umożliwiają poznanie procesu kształtowania się kultury dziennikarskiej. Wyniki takich refleksji stają się swoistym zwierciadłem, w którym odbijają się zagadnienia etosu dziennikarskiego. Szerokie spojrzenie historyczne daje szansę na refleksje wieloaspektowe i odnoszone do obecnych dylematów dziennikarstwa.

W każdej dziedzinie i dyscyplinie naukowej, również w naukach o komunikacji społecznej i mediach, w tym w studiach nad dziennikarstwem, perspektywa historyczna umożliwia przepływ myśli między generacjami i zapewnia spójność wymiany myśli naukowej. Dzięki takiej perspektywie możliwe jest obserwowanie i opisywanie zmian tendencji badawczych oraz twórczy powrót do problematyki już wcześniej opracowywanej. Każde opracowanie dzięki swym wartościom poznawczym buduje kontinuum refleksji na temat dziennikarstwa, mediów, komunikacji. Historyczno-współczesny charakter rozważań zawartych w książce może przyczynić się do przypomnienia ważnej tezy, że nauka jest całością, a tendencjom do tworzenia wąskich specjalizacji powinno towarzyszyć przekonanie o wartości nauki jako całości, o jej przyczynowo-skutkowym i ewolucyjnym charakterze.

Badania z zakresu studiów nad dziennikarstwem miały i mają na celu pokazać zarówno status i tożsamość zawodową dziennikarza, specyfikę działań dziennikarskich, podmiotowe kwalifikacje i kompetencje bycia dziennikarzem, jak również zbadać dziennikarstwo jako profesję i misję społeczną, odsłonić jakość dziennikarstwa, jego funkcje i

rolę w społeczeństwach demokratycznych. Studia nad dziennikarstwem pozostają w korelacji z badaniem rezultatów i kontekstów pracy dziennikarskiej, a więc z badaniami prasoznawczymi i medioznawczymi. Świadomość tych korelacji pozwala na metodologiczne zdefiniowanie i uporządkowanie problematyki profesji dziennikarskiej, jej ewolucji i jakości.

Powstanie w Polsce nauk o mediach, a później nauk o komunikacji społecznej i mediach dało nowy impuls do metodologicznego porządkowania badań naukowych w tym obszarze, konsolidując środowisko badaczy dziennikarstwa, mediów i komunikacji społecznej w ramach określonych subdyscyplin, pośród których są także studia nad dziennikarstwem. Prezentowana monografia *Lwowskie korzenie polskiego dziennikarstwa. Studia nad profesjonalizacją zawodu na przełomie wieków (1848-1914)* wpisuje się w studia nad dziennikarstwem prowadzone w perspektywie historycznej, stanowiące integralną część nauk o komunikacji społecznej i mediach.

(3) Cel naukowy monografii i założenia badawcze

Analizy zawarte w niniejszej monografii zawierają treści o charakterze kontekstowym, dokumentacyjnym i systematyczno-problemowym, służące realizacji zasadniczego celu badawczego pracy ujętego w dwóch aspektach problemowych:

1. ukazanie, udokumentowanie i zinterpretowanie lwowskich źródeł kształtowania się na ziemiach polskich i w Polsce nowoczesnego dziennikarstwa redakcyjnego;
2. ocena tych wpływów pod względem standardów jakościowych oraz przeniesienie kluczowych elementów dyskusji nad profesjonalizmem dziennikarskim tamtego okresu w kontekst współczesnego dyskursu nad tożsamością i jakością dziennikarstwa w ramach studiów nad dziennikarstwem.

Środowisko lwowskich dziennikarzy polskiej prasy wniosło znaczący wkład w kształtowanie się profesji dziennikarskiej i profesjonalizacji tego zawodu w prekursorskim etapie tego procesu w II połowie XIX wieku i pierwszych kilkunastu latach XX stulecia. Ta teza stanowi główną hipotezę roboczą pracy i wyznacza dwa zasadnicze cele pracy. Pierwszym celem pracy jest ukazanie procesu kształtowania profesji dziennikarskiej, przede wszystkim na poziomie poczucia tożsamości zawodowej ludzi i środowiska prasy; w kształcie zadań, działań i funkcji prasy; w procesie kształtowania się struktur organizacyjno-redakcyjnych i cech zawodu; w tworzeniu się ram technicznych, zarobkowych i materialnych pracy redakcyjno-pisarskiej; w świadomości odbiorców i opinii publicznej. Drugim

równorzędnym celem analiz zawartych w monografii jest ukazanie procesu profesjonalizacji zawodu, czyli tworzenia się standardów jakości pracy dziennikarskiej, elementów jej etosu i misji społecznej.

Zasadnicza argumentacja za słusnością postawionej wyżej hipotezy została przedstawiona w trzech częściach pracy i kilkunastu rozdziałach. Argumenty te świadczą o postępującym rozwoju nowej klasy społecznej dziennikarzy, redaktorów, felietonistów itp., która, obecna prekursorsko w okresie lwowskim, krystalizowała się zasadniczo w okresie międzywojennym w wolnej Polsce okresu II Rzeczypospolitej. Ten etap rozwoju działań ludzi tworzących prasę lwowską i galicyjską można określać jako czas kształtowania się profesji dziennikarskiej. W badaniach specyfiki zawodu dziennikarskiego próbuje się pokazać zasadnicze elementy konstytuujące profesję współczesnego dziennikarstwa: specyficzne czynności twórcze wyróżnione ze względu na treść podejmowanych działań; praca o charakterze zarobkowym w określonych ramach instytucjonalnych; obszar porządkujący aktywność życiową jednostek, wyznaczającą ich rozwój osobisty i społeczne uwarunkowania. Dodatkowo, na dalszym etapie rozwoju profesji, są to: prestiż zawodu dziennikarskiego, postrzeganie go jako zawodu zaufania publicznego i kształtowanie się nowej elity społecznej oddziaływania. Spośród tych sześciu elementów, wyraźne przejawy przynajmniej trzech z nich, można odnaleźć w opisywanym lwowskim środowisku dziennikarzy.

Drugi proces, który był celem i przedmiotem analiz, to fenomen profesjonalizacji zawodu. Analizy te dotyczą badań jakości pracy dziennikarskiej przede wszystkim w kontekście wartości etycznych, społecznych, narodowych itp. odnoszących się zarówno do tworzonych treści prasowych, jak również dotyczących podmiotowej kwalifikacji aksjologicznej osób zajmujących się ich tworzeniem i przekazem. Lwowskie środowisko dziennikarzy, literatów i wydawców, na opisywanym etapie rozwoju profesji, nie wypracowało skodyfikowanych regulacji etycznych zawodu w postaci kodeksu etycznego dziennikarzy. Trzeba jednak oddać środowisku lwowskich dziennikarzy należne docenienie i historyczną wdzięczność za takie inicjatywy, które pozwoliły w okresie międzywojennym bardzo szybko rozpocząć instytucjonalne szkolnictwo dziennikarskie, rozwój syndykatów dziennikarskich i powstanie pierwszych kodeksów etyki dziennikarskiej. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie wypracowano w Galicji i we lwowskim środowisku fundamentów i projektów takich działań i kodyfikacji.

(4) Struktura i zawartość monografii

Monografia podzielona jest na trzy części. Każda z nich składa się z trzech rozdziałów z kilkunastoma tematycznie uporządkowanymi podrozdziałami. Taka struktura pracy wyniknęła ze specyfiki merytorycznej zawartości poszczególnych części i dała szansę na optymalną prezentację założonego problemu badawczego. Specyfika tematyczna wpłynęła na zmianę stosowanych metod, źródeł i sposobów narracji.

Pierwsza część monografii pt. *Konteksty rozwoju dziennikarstwa – polityka, społeczeństwo, oświata* zawiera autorską syntezę informacji na temat polityczno-prawnych, społecznych, gospodarczo-technologicznych i kulturowo-oświatowych warunków rozwoju dziennikarstwa w Galicji. Kompaktowa wiedza na ten temat nie pełni tylko roli metodologicznego wprowadzenia i tła prowadzenia badań problemowych, ale stanowi integralną część tych badań. Bez przedstawienia kwestii kulturowych, społecznych, politycznych i cywilizacyjnych epoki i miejsca nie była możliwa analiza dziejów rynku prasowego i środowiska dziennikarskiego oraz wskazanie głównych etapów procesu, który doprowadził do popularyzacji prasy masowej i profesjonalizacji dziennikarstwa.

W części pierwszej monografii zastosowano jako główną metodę syntezę wiedzy źródłowej i przedmiotowej. Stworzenie takiej syntezy wymagało kwerendy i zapoznania się z setkami pozycji literatury przedmiotowej, poruszania się po różnych obszarach nauki, w końcu – dokonania trudnej selekcji kluczowych z perspektywy rozwoju dziennikarstwa treści i syntezy potrzebnej wiedzy kontekstowej na podstawie szczegółowych materiałów. Te niezwykle szerokie pola kontekstowe zostały zamknięte w trzech rozdziałach pierwszej części książki:

- **Rozdział I *Polityczno-administracyjne uwarunkowania rozwoju prasy galicyjskiej;***

Uwarunkowania te zostały przedstawione m.in. w następujących zagadnieniach: szkic historyczny i charakterystyka zaboru austriackiego w jego początkach; znaczenie Wiosny Ludów dla rozwoju prasy; autonomia galicyjska jako struktura społeczno-polityczna warunkująca dzieje rynku prasowego; myśli stronnictw politycznych i nurty ideologiczne Galicji popularyzowane w prasie; dzieje cenzury administracji zaborczej; procesy urbanizacyjno-modernizacyjne Lwowa i Krakowa oraz ich związki z rozwojem prasy; a także podstawowe statystyki prasy lwowskiej i krakowskiej.

- **Rozdział II *Cywilizacyjno-gospodarcza modernizacja życia społecznego i kultury prasowej;***

Cywilizacyjno-gospodarcza modernizacja życia społecznego i kultury prasowej została przedstawiona w ramach następujących zagadnień: struktura warstw społecznych rozumianych jako grupy odbiorców prasy galicyjskiej; mozaiki kulturowa i etniczna Galicji w kontekście rozwoju rynku prasowego; przeobrażenia gospodarczo-urbanizacyjne Galicji jako impuls rozwoju prasy; rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej: modernizacja transportu, telegrafu, telefonu, poczty jako narzędzi telekomunikacji, kolportaż; rozwój infrastruktury wydawniczej i techniki drukarskiej; zewnętrzne uwarunkowania rozwoju prasy masowej: rodzaje źródeł informacji dziennikarskiej, rola informacyjna agencji prasowych, instytucja korespondentów prasowych jako nowa kategoria dziennikarska, europejskie i amerykańskie wzorce prasy masowej, warszawska reforma dziennikarstwa.

- **Rozdział III *Potencjał oświaty, nauki i kultury dla rozwoju prasy lwowskiej;***

Przywołanie syntetyczne najważniejszych składowych galicyjskiego potencjału oświaty, nauki i kultury było konieczne do właściwego zrozumienia mechanizmów prasowych w tym zaborze i przejawów uzawodowienia dziennikarstwa. Tematyka ta została opracowana i przedstawiona w następujących zagadnieniach: analfabetyzm jako bariera w dostępie do prasy; rozwój oświaty ludowej i szkolnictwa powszechnego jako kształcenie masowego odbiorcy; inicjatywy edukacyjne i ruch stowarzyszeń kulturalnych na rzecz rozwoju czytelnictwa: rozkwit towarzystw oświatowych, zadania czytelnictwa ludowych, edukacyjne funkcje czasopism ludowych; szkolnictwo wyższe – poszerzanie warstwy inteligencji; postęp i upowszechnianie nauki – towarzystwa i czasopiśmiennictwo naukowe; instytucje kultury i ich prasowa promocja – kulturowy wpływ bibliotek i teatrów.

Część druga monografii pt. *Dziennikarstwo w działaniach i tekstach – ludzie, organizacje, koncepcje.* Prezentowana w niej wiedza została uzyskana przede wszystkim za pomocą jakościowej analizy materiałów archiwalnych oraz tekstów źródłowych z epoki. W skład części drugiej monografii wchodzi trzy rozdziały:

- **Rozdział I *Osobowości kształtujące lwowskie środowisko dziennikarsko-prasowe;***

Rozdział pierwszy jest próbą szczegółowej prezentacji ważnych osobowości kształtujących lwowskie środowisko dziennikarsko-prasowe. Na potrzeby pracy, po długich badaniach,

wybrano jako reprezentatywne przykłady cztery postaci: Jana Dobrzańskiego, Jana Lama; Platona Kosteckiego; Henryka Rewakowicza, którzy swoimi działaniami obrazują różne oblicza środowiska dziennikarskiego Lwowa.

- **Rozdział II *Instytucjonalno-organizacyjne procesy integracji środowiska dziennikarskiego;***

Rozdział ten jest poświęcony badaniu roli, jaką spełniły organizacje dziennikarskie w procesie profesjonalizacji zawodu i w procesach polityczno-społecznych epoki. Lwów był pierwszym ośrodkiem, w którym utworzono stowarzyszenie dziennikarzy, co wydatnie pokazało stan konsolidacji środowiska profesjonalizującego się zawodu. Rozdział drugi, oparty mocno na materiałach źródłowych, daje obraz trudu, dylematów, sukcesów i porażek ruchu stowarzyszeniowego, prezentuje też najważniejsze osobowości, dzięki którym organizacje dziennikarskie we Lwowie zaistniały. W tych podrozdziałach zostały zaprezentowane: pierwsze inicjatywy stowarzyszeniowe oraz ruch samopomocy dziennikarskiej; dzieje Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Dziennikarzy Polskich, Towarzystwo Dziennikarzy Polskich we Lwowie; Związek Dziennikarzy Polskich we Lwowie; Kółko Dziennikarskie przy Czytelni Akademickiej.

- **Rozdział III *Teoretyczny dyskurs nad jakością prasy i dziennikarstwa w tekstach problemowych.***

Rozdział ten odsłania reprezentatywną dla tamtej epoki różnorodną myśl medioznawczą i teoretyczną wizję dziennikarstwa. Dobór tekstów jest wynikiem poszukiwań materiałów, w których w różny sposób rozpoczynano refleksję nad statusem dziennikarza, próbowano charakteryzować zawód i jego cechy. Wybrane i zinterpretowane teksty i rozprawy są rozproszonym materiałem (zorganizowane studia nad dziennikarstwem ówczesnie nie istniały), który potwierdza, że autorzy nową materię dziennikarską traktowali jako zagadnienie zasługujące na teoretyczny namysł. Każdy z charakteryzowanych w tym rozdziale tekstów lub zespołów tekstów – świadectw epoki – jest zaopatrzone w prezentację postaci, która zaangażowała się w refleksję na temat dziennikarstwa, prasy i szeroko pojmowanej opinii publicznej XIX wieku.

W kontekście prezentacji zawartości drugiej części pracy warto przywołać tutaj metodologiczne wyjaśnienie. Dwa pierwsze rozdziały drugiej części charakteryzują się wyjątkową konstrukcją i sposobem prowadzenia wywodu. Na dorobek dziennikarstwa w XIX wieku i na początku XX wieku złożył się osobisty dorobek wielu dziennikarzy, wydawców,

przedsiębiorców, których różnorodna działalność legła u podstaw procesu kształtowania zawodu dziennikarskiego w Galicji. Prezentacja redakcyjnych osobowości, metodologicznie wyodrębniona, łączy się także z analizą działalności organizacji dziennikarskich, co wymagało zastosowania specyficznej analitycznej narracji. Chronologiczna prezentacja dziejów organizacji splata się z prezentacją biografii zawodowej, poglądów i dorobku poszczególnych osób jako szefów organizacji lub osób zaangażowanych w ważne procesy praso- i dziennikarstwo-twórcze. W związku z powyższym, prowadzony tok myśli, przedstawiający osoby lub organizacje, przerywany jest na prezentacje o charakterze biograficzno-tekstowym wyników analizy zawartości tekstów źródłowych i ważnych wypowiedzi omawianych postaci. Rozdział trzeci drugiej części poświęcony jest na prezentację źródeł dokumentujących ówczesne koncepcje i wizje dotyczące profesji dziennikarskiej i jej jakościowych standardów. Ten fragment monografii jest też także dokumentacyjnym fundamentem analiz problemowych zawartych w trzeciej części pracy.

Trzecia część monografii pt. *Profesjonalizm dziennikarski – dziedzictwo profesji i profesjonalizacji zawodu* zawiera analizy prowadzone z perspektywy problemowej. Część ta prezentuje problematykę profesjonalizmu dziennikarskiego, poprzez przedstawienie dziedzictwa profesji i profesjonalizacji zawodu. Analizy prezentowane w trzeciej części książki porządkują pozyskaną szczegółową wiedzę empiryczną ze źródeł archiwalnych kluczem syntezy problemowej. Problemowe uporządkowanie dziedzictwa profesji i profesjonalizacji zawodu dziennikarskiego zostało przedstawione w kontekście wartości w odniesieniu do materiałów prezentowanych w części drugiej w ujęciu historyczno-dokumentacyjnym oraz w odniesieniu do innych materiałów niewykorzystywanych w wywodzie części I i II. Część trzecia monografii zawiera trzy rozdziały:

- **Rozdział I *Profesja dziennikarska – zawód i misja;***

Badania skali wzajemnego napięcia pomiędzy tytułowymi kategoriami ukazane zostały w ramach następujących zagadnień: odkrywanie kształtu i tożsamości działań dziennikarskich; literackie korzenie profesji dziennikarskiej; społeczny status ludzi zawodu; misja dziennikarzy; ludzie prasy w strukturach organizacyjnych i instytucjonalnych; konteksty materialne pracy dziennikarskiej.

- **Rozdział II *Troska o jakość dziennikarstwa – profesjonalizacja zawodu;***

Rozdział ten przedstawia syntetycznie problematykę profesjonalizacji zawodu dziennikarskiego w lwowskim środowisku prasy i dziennikarstwa na podstawie analizy

zawartości źródeł historycznych w kontekście wiedzy przedmiotowej. Skoncentrowano się w nim na następujących zagadnieniach: kompetencje i jakość wykonywania zawodu; poszukiwanie form edukacji dziennikarskiej; doskonalenie kwalifikacji zawodowych – nowe gatunki dziennikarskie; przejawy solidaryzmu i braku solidaryzmu zawodowego; rola odbiorców w kształtowaniu dziennikarstwa.

- **Rozdział III *Rekonstrukcja kodyfikacji etycznej dziennikarstwa – dziedzictwo wartości;***

Rozdział trzeci jest próbą pokazania na podstawie dotychczasowych badań źródłowych dziedzictwa wartości tamtego okresu, które można potraktować jako próbę rekonstrukcji kodyfikacji etycznej dziennikarstwa. Cztery pierwsze punkty zawierają analizy wartości odnoszących się podmiotowo lub przedmiotowo do jakości działań dziennikarskich: etyczność działań jako przymiot i wyznacznik jakości dziennikarstwa; dylematy zawodowe; podmiotowe kompetencje etyczne; przedmiotowa jakość dziennikarstwa – prawda i prawdomówność. Dwie ostatnie kategorie wartości mają wymiar społeczny: lojalność i solidaryzm zawodowy; odpowiedzialność za odbiorców w poczuciu misji dziennikarskiej. Ta rekonstrukcja dziedzictwa wartości ważnych i postulowanych we lwowskim środowisku dziennikarskim ma charakter syntezy rekonstrukcji ram etycznych obecnych w kształtującej się profesji dziennikarskiej.

Złożoność i obszerność tematyki badawczej, merytorycznej zawartości monografii, zastosowanych metodologicznych narzędzi przełożyła się na strukturę monografii. Wszystkie trzy części pracy, mimo różnic pomiędzy nimi, stanowią zwartą całość poszerzonej i pogłębionej analizy podjętej tematyki badawczej. Taka autorska struktura prezentacji wyników badań miała na celu i dała nadzieję na przejrzyste i uporządkowane ukazanie szerokiego spektrum uzyskanej wiedzy, na optymalne wykorzystanie źródeł oraz syntetyczną odsłonę dziedzictwa wartości lwowskiego środowiska dziennikarzy polskich.

(5) Źródła i metody badawcze

Praca należy do tej kategorii opracowań naukowych, których ważnym aspektem jest jakość i reprezentatywność historycznych materiałów źródłowych oraz specjalistycznej literatury przedmiotowej dostarczającej wiedzy z zakresu historii, polityki, spraw społecznych i gospodarczych, prasoznawstwa itp. W związku z tym niezbędnym i czasochłonnym etapem działań badawczych była kwerenda źródłowa wielowątkowych materiałów tematycznych w

rozproszonych miejscach dokumentacji. Źródła konieczne do analizy tytułowego tematu monografii nie były do tej pory opracowane ani nie są tematycznie skatalogowane. Poszukiwanie źródeł wymagało czasu, wysiłku i żmudnej pracy archiwalno-bibliotecznej i bibliograficznej. Etap ten był bardzo ważną pracą badawczą, przygotowującą do badań analitycznych. Praca na tekstach literackich, teoretycznych czy archiwalnych dokumentach jest możliwa dopiero wtedy, kiedy zostaną one odnalezione i udokumentowane, co w przypadku poszukiwań materiałów sprzed ok. 150 lat nie jest oczywiste. Część archiwaliów wykorzystanych w monografii była dostępna tylko w rękopisach, co stanowiło dodatkowe utrudnienie. Praca opiera się w największej mierze na źródłach trudno dostępnych, pochodzących ze Lwowa, odnalezionych w zasobach takich instytucji ukraińskich jak: Centralne Państwowe Archiwum Historyczne Ukrainy we Lwowie, Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. Wasyla Stefanyka (Oddział Rękopisów, Oddział Książki Rzadkiej, Naukowy Oddział Periodyków, Oddział Ukraińców), Biblioteka Ukraińskiej Akademii Drukarstwa, Lwowska Centralna Miejska Biblioteka im. Ł. Ukrainki. Korzystano także z archiwaliów, dokumentów i publikacji skatalogowanych w zbiorach m.in. w Bibliotece Jagiellońskiej, Bibliotece Narodowej, Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Austriackiej Bibliotece Narodowej oraz w elektronicznych bazach dokumentów, repozytoriach i bibliotekach elektronicznych.

Skalę trudności w kwerendzie i selekcji materiałów archiwalnych wykorzystanych w pracy widać w typologii wykorzystanych tekstów drukowanych i rękopisów. Były to teksty o charakterze teoretycznym, polemicznym, pamiętnikarsko-wspomnieniowym, literackim oraz dokumenty stowarzyszeń, statuty, sprawozdania, korespondencja, telegramy, akta procesów prasowych, teki redaktorskie, teksty biograficzne, teksty jubileuszowe, nekrologi, artykuły prasowe, noty prasowe itp. Teksty te były drukowane m.in. w książkach, broszurach, pismach naukowych, drukach okolicznościowych, listach, ulotkach, prasie, dokumentach urzędowych. Korzystano także z tekstów zachowanych w niepublikowanych maszynopisach i prywatnych rękopisach. Ważnym momentem realizacji opisywanego projektu badawczego była ocena jakości, ważności i reprezentatywności odnalezionych materiałów źródłowych. Obiektywizacja tej oceny została dokonana na podstawie kontekstowej i komparatystycznej analizy ich zawartości, ważności tekstów czy uznania autorytetu i dorobku ludzi przez ówczesne środowisko epoki i miejsca oraz na podstawie ważnej poznawczo literatury przedmiotowej i podmiotowej. Specyfika problemu badawczego nie dopuszcza metodologicznie takiego stanu jak „pełnia źródeł” ze względu na ich różnorodność i historyczną niepełność, metodologię badań, zakres czasowy i terytorialny badań. Jednak

wymagający dla celów tej monografii etap kwerendalny opisywanych badań został zamknięty z przekonaniem osiągnięcia wystarczającego, miarodajnego i reprezentatywnego zasobu źródłowego.

W poszczególnych częściach monografii zawarte są wyniki analiz prowadzonych według różnych metod badawczych: w części pierwszej – przedstawienie wiedzy kontekstowej za pomocą metody syntezy wiedzy źródłowej i przedmiotowej; w części drugiej – analityczna dokumentacja wiedzy źródłowej za pomocą analizy źródeł historycznych, analizy jakościowej treści literackich oraz jakościowej analizy zawartości prasy; w części trzeciej – problemowa synteza za pomocą analizy źródeł dokumentujących odsłonięte w nich tematy i zagadnienia.

Do wymienionych wyżej głównych metod badawczych należy dodać dodatkowe, częściowo wykorzystywane w pracy: metody analiz historycznych, wieloaspektowa analiza źródeł historycznych, szczegółowe metody historycznych analiz literackich, ilościowe metody prasoznawcze, metody komparatystyczne pozyskanej wiedzy problemowej i analitycznej, metody dokumentacji źródłowej metodologicznie uzasadnionych tez badawczych, metody analizy literatury przedmiotowej i podmiotowej jako źródeł wiedzy przedmiotowej i problemowej, metody heurystyczne, metoda badań krytycznych – poetyka kulturowa. Do listy zastosowanych należy dodać także warsztatowe metody bibliograficzne: metody kwerendy źródłowych dokumentów historycznych, odczytywania i interpretacji rękopisów, selekcji materiałów źródłowych na podstawie reprezentatywności tekstów, na podstawie autorytetu osób i uznania ich dorobku przez potomnych za ważne, metody dokumentacji technicznej archiwaliów itp.

(6) Opis wyników badawczo-poznawczych pracy

Całość analiz zawartych w monografii stanowi próbę wielowymiarowego przedstawienia procesu powstawania i kształtowania się profesji dziennikarskiej oraz lwowskich zmagania o jakość wykonywania tej profesji, czyli profesjonalizację zawodu. Poznanie tych procesów było możliwe dzięki badaniom źródłowym. Na podstawie zobiektywizowanych kryteriów, takich jak: uznanie przez ówczesne środowisko, ważne problemy społeczne, często poruszane tematy w dyskursie prasowym i publikacjach, tematy zjazdów i uchwał stowarzyszeń dziennikarskich, sprawy angażujące działania dziennikarskie, widoczne preferencje wartości, specyfika i nowość spraw epoki itp., można wskazać kilka elementów stanowiących badawczo-poznawcze wyniki projektu, którego efektem jest niniejsza monografia.

Pierwsze z nich to poznanie wyjątkowych osobowości, które miały wielki wpływ na prasę, dziennikarstwo i sprawy społeczne omawianego okresu. Poznanie tych postaci, ich dzieł, poglądów, zaangażowania, pracy, jest osobowym oknem, przez które można mieć wgląd w dziedzictwo epoki i wkład znaczących osobowości na procesy historyczne epoki. Postaci te zostały opracowane na podstawie wielu źródeł i tak przedstawione, że dane biograficzne wpisane są w badanie problematyki myśli, pasji, poglądów i dzieł tych prasowych osobowości, ich wkład w utrwalanie wartości zawodowych, społecznych i narodowych. Drugi obszar wyników poznawczych jest związany z kontekstem politycznym, społecznym, kulturowym, etnicznym, gospodarczym, cywilizacyjnym procesów początkujących profesję dziennikarską. Prezentowana wiedza na temat tych uwarunkowań w skomplikowanej sytuacji społeczno-politycznej Galicji w XIX i na początku XX wieku nie tylko poszerza problemowo wiedzę o epoce, ale także może inspirować do dalszego poznawania tych zagadnień. Trzeci aspekt poznawczy dotyczy wiedzy o roli prasy w rozwoju edukacji. Te wątki były omawiane we wszystkich częściach pracy w odpowiednich kontekstach tematycznych i problemowych. Bez wątpienia sprawa rozwoju edukacji powszechnej, walka z analfabetyzmem, podnoszenie poziomu świadomości społecznej, rozwój kultury czytelniczej, troska o kompetencje pisarskie i intelektualne dziennikarzy były sprawami angażującym w różnym stopniu i z różną skutecznością prasę i dziennikarzy. Poznanie tych spraw było celem poznawczym założonym na początku badań.

Założone i realizowane cele implikują także wnioski badawcze pracy, pośród których warte pokreślenia są trzy obszary badawcze. Po pierwsze, proces poszukiwania poznawania i badania tekstów źródłowych według własnych kryteriów poznawczych korespondujących z problematyką badawczą. Bez tych materiałów, które odnaleziono w różnych miejscach bibliotecznych, archiwalnych i dokumentacyjnych, nie byłoby możliwe powstanie tej monografii. Do tych danych bibliograficznych i przywołanych cytatów czy fragmentów tekstów można sięgać przy opracowaniu pokrewnych tematów i problemów badawczych tamtej epoki. Połączenie, z jednej strony, analiz poznania początków profesji dziennikarskiej w Galicji i we Lwowie z drugim elementem, czyli badaniem jakości tej profesji, wymagało solidnej źródłowej bazy bibliograficznej. Dzięki wielu metodom można było wydobyć ze źródeł wartościową wiedzę faktograficzną i problemową. Po drugie, rezultat badawczy przyniosło odkrywanie w tekstach literackich badanego okresu wątków, motywów i narracji ukazujących problematykę ówczesnej prasy i działania dziennikarzy. Badanie i analiza tych treści dostarcza interesującej poznawczo wiedzy o próbach literackiej diagnozy świata galicyjskiej prasy. Analizy te odsłaniają przede wszystkim postrzegany literacko świat

wartości dziennikarskiej profesji, zarówno na poziomie pokazywania wad, błędów czy przywar ludzi prasy, jak i postulatów realizacji pozytywnych wartości. Trzeci, ważny zestaw wniosków jest związany z obszarem badawczym stanowiącym teksty problemowe dotyczące teoretycznej refleksji nad sprawami prasy. Były one publikowane w broszurach, felietonach, podręcznikach, prasie naukowej czy książkach. Kwerenda i analiza tych tekstów były interesującym działaniem badawczym. Krytyczne, polemiczne i analityczne treści tych tekstów można zaliczyć do początków refleksji teoretycznej nad prasą i studiami nad dziennikarstwem.

Analizy zawarte w monografii koncentrują się z konieczności na ukazaniu pewnych tendencji rozwojowych dziennikarstwa, ponieważ wyciągane w pracy wnioski badawczo-poznawcze nie są tylko odzwierciedleniem historycznych faktów, ale są także rezultatem śledzenia teoretycznych wizji kształtowania się ideałów zawodu w opisywanej epoce, które dopiero w przyszłości były wprowadzane w życie lub pozostały wizjonerską utopią do czasów współczesnych.

(7) Praktyczne aspekty badań

Prezentowana praca posiada różnorodny wymiar praktyczny, który można scharakteryzować w pięciu punktach: dokumentacja, edukacja, medialne konotacje, operacyjność zastosowań, studia stosowane nad dziennikarstwem, czyli demos, który stanowi o specyfice wolnego społeczeństwa demokratycznego. Pierwszym aspektem jest wymiar dokumentacyjny pracy. Zawarta w niej oryginalna dokumentacja źródłowa sprawia, że książka może służyć medioznawcom do opracowania pokrewnych zagadnień ze studiów nad dziennikarstwem w aspekcie historycznym, a dla innych czytelników źródło wiedzy o dziennikarstwie opartej na dokumentach archiwalno-historycznych. Drugi wymiar praktyczny łączy się z edukacyjnym aspektem pracy. Książka poszerza poznawcze horyzonty wiedzy o przełomie wieków w galicyjskim środowisku. Prezentowana monografia posiada praktyczne odniesienia do mediów i współczesnego świata dziennikarskiego, pokazując historyczne zmagania się o profesję dziennikarską i jej jakość. Analiza tych procesów i pokazanie dziedzictwa przeszłości, praktycznie odsłania kondycję współczesnego dziennikarstwa jako tylko kolejnego etapu w historycznej sztafecie pokoleń profesji dziennikarskiej. Przedstawione w pracy zagadnienia badawcze i próby ich rozwikłania mają swoisty potencjał operacyjnego zastosowania. Przykładem może tu być możliwość wykorzystania poszczególnych wątków i punktów rozdziałów jako materiału wyjściowego inspirującego do

nowych poszukiwań badawczych. Przedstawione badania odsłoniły nowe pola badawcze w zakresie nauk o komunikacji społecznej i mediach. W tym kontekście można wskazać piąty element wymiaru praktycznego pracy, mianowicie fakt, że analizy te mają częściowo charakter studiów stosowanych nad dziennikarstwem w aspekcie historycznym. Niekiedy można spotkać się ze stereotypowym poglądem, że sięganie do historii jest współcześnie mało użyteczne, gdyż liczy się empiryczność badań rzeczywistości aktualnej. W kontekście tej książki można żywić nadzieję, że prezentowany wywód potwierdza nie tylko błędność tego stereotypu, ale, co więcej, odsłania prawdę, że badawcze pochylenie się nad historią ma większe znaczenie praktyczne niż się może pozornie wydawać. Studia stosowane mogą być z powodzeniem realizowane także w kontekście dokumentów i materiałów historycznych i znaleźć praktyczne zastosowanie w kształtowaniu współczesnego *demos* dziennikarskiego świata.

3. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Moja działalność naukowa jest realizowana na czterech polach:

1. Historia mediów i dziennikarstwa
2. Komunikowanie międzykulturowe
3. Kompetencje komunikacyjno-informacyjne w aspekcie medialnym i interpersonalnym
4. Etyka mediów i komunikacji

Ad. 1.

Historia mediów, w tym historia dziennikarstwa, to zainteresowanie badawcze rozwijane przeze mnie od ponad dekady. Moje działania naukowe w tym zakresie obejmują przede wszystkim kwestie: rozwoju profesji dziennikarskiej w XIX wieku, obrazu dziennikarzy w historycznych tekstach kultury w XIX wieku i na przełomie XIX i XX wieku; wspomnieniowych materiałów źródłowych nt. dziennikarstwa; etosu dziennikarskiego, historii polskiej myśli prasoznawczej, statusu dziennikarzy-literatów, historii szkolnictwa dziennikarskiego w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Badania na tym polu naukowym prowadzę regularnie przygotowując wystąpienia konferencyjne, wykłady gościnne oraz publikacje.

W polu badawczym historii mediów i dziennikarstwa mieszczą się 24 referaty wygłoszone na konferencjach krajowych i międzynarodowych (pełna lista w wykazie osiągnięć w załączniku, poniżej krótka charakterystyka wybranych wystąpień).

W roku **2013** podczas III Kongresu Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Mediatyzacja życia, kultury, polityki wygłosiłam wystąpienie pt. *Rycerze pióra? O etosie dziewiętnastowiecznych dziennikarzy-literatów*, prezentując ważne zagadnienia kształtowania etosu dziennikarskiego i jednocześnie granic pomiędzy dziennikarstwem i literaturą.

W roku **2014** dwukrotnie prezentowałam analizy dorobku Józefa Ignacego Kraszewskiego jako teoretyka dziennikarstwa, praktyka dziennikarstwa i autorytet moralny swojej epoki (podczas: VII Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów *Dialog w mediach – media w dialogu* na macierzystym Uniwersytecie oraz Konferencji Naukowej *Rola mediów w edukacji społecznej* na Uniwersytecie Warszawskim).

W roku **2017** dwukrotnie występowałam na międzynarodowych konferencjach naukowych, prezentując tematy z zakresu historii dziennikarstwa i prasy w kontekście podróży do Ameryki Północnej. Podczas VI Światowego Kongresu Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce (Sixth World Congress The Polish Institute of Arts & Sciences of America) wygłosiłam referat pt. *A Voyage to America in the Work of Polish Writers and Journalists in the Nineteenth Century*, zaś podczas Polsko-amerykańskiej Konferencji Naukowej *Polacy w Ameryce* prezentowałam postać i dorobek Rogera Łubieńskiego na tle rozwoju reportażu podróżniczego (referat pt. *Między dezaprobatą a fascynacją... Migracja Polaków do Ameryki w świetle (pre)reportaży podróżniczych Rogera Łubieńskiego*). Kontynuowałam także wątek profesjonalizmu dziennikarskiego i misyjności prasy w perspektywie historycznej, czego owocem były wystąpienia podczas Konferencji Naukowej *Media-Biznes-Kultura. Pomorze 2017* na Uniwersytecie Gdańskim (referat pt. *Dyskusja o profesjonalizmie dziennikarskim. Reminiscencje z końca XIX wieku*) oraz podczas I Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Man for the Media or the Media for man?* na macierzystej Uczelni (referat pt. *Dziennikarstwo jako służba społeczna? Perspektywa historyczna*).

Rok **2018** poświęciłam przede wszystkim na badania z zakresu historii dziennikarstwa w dwudziestoleciu międzywojennym. Owocem refleksji badawczej na ten temat były cztery ważne wystąpienia konferencyjne, podczas których charakteryzowałam specyfikę dziennikarstwa w pierwszych latach niepodległości Polski, poszukiwania rozwiązań, pojmowanie misji dziennikarzy, tworzenie struktur szkolnictwa dziennikarskiego. Podczas XII Konferencji Naukowej Etyki Mediów *Prawdziwe media – uczciwość i prawda w mediach*, mówiłam na temat: *W trosce o „autorytet etyczny i umysłowy” prasy. Towarzystwo Wiedzy Prasowej – cele i dokonania*. Podczas Konferencji Naukowej *Wiedza-komunikacja-działanie* na Uniwersytecie Jagiellońskim prezentowałam temat: *Świat dziennikarski i*

prasoznawczy w II Rzeczypospolitej – symbioza, korelacje, współpraca. W ramach Jubileuszowej Konferencji Naukowej *Jakie media?* na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II prezentowałam referat pt. *Edukacja dziennikarska dla dobra społeczeństwa w niepodległej Polsce. Szkolnictwo dziennikarskie w II RP*. W tym samym roku podczas organizowanej w Polskiej Akademii Umiejętności Konferencji Naukowej *Prasa polska. W 100. Rocznicę odzyskania niepodległości* przedstawiłam referat pt. *Troska o wartościowe dziennikarstwo u korzeni niepodległości. Inspiracje historyczne na dziś*, próbując, zgodnie ze swoim badawczym założeniem, budować mosty pomiędzy historyczną i współczesną perspektywą badawczą w zakresie nauk o mediach i komunikacji społecznej.

Ważnym, porządkującym moje dotychczasowe badawcze przekonania i intuicje dotyczące miejsca i roku historii mediów w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach był referat pt. *Historia mediów – cele i perspektywy* wygłoszony podczas Konferencji Naukowej *Współczesne media 10. Problemy i metody badań nad mediami* zorganizowanej na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie.

Jesienią roku 2018 wygłosiłam trzy ważne **wykłady gościnne**, które gruntowały moje kompetencje z zakresu historii mediów. We wrześniu 2018 zostałam poproszona o wygłoszenie wykładu gościnnego w Narodowej Akademii Nauk Ukrainy we Lwowie. Prezentowałam tam temat z pogranicza historii dziennikarstwa i etyki mediów: *Nowy wymiar odpowiedzialności za słowo. Dziennikarskie doświadczenia lwowskich literatów przełomu XIX i XX wieku*. W listopadzie 2018 roku wystąpiłam z wykładem gościnnym w Instytucie Prasoznawczym Narodowej Akademii Nauk Ukrainy podczas konferencji naukowej dotyczącej dziejów czasopiśmiennictwa *Українська періодика: історія і сучасність* Дванадцята Всеукраїнська Науково-Теоретична Конференція z referatem dotyczącym wkładu myśli Gabrieli Zapolskiej w rozwój samoświadomości zawodowej dziennikarzy: *Próba samokrytycznego kształtowania profesji dziennikarskiej w twórczości Gabrieli Zapolskiej*. W grudniu tego samego roku miałam przyjemność wygłosić wykład podczas posiedzenia Komisji Medioznawczej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Prezentowałam na temat: *Profesjonalizm dziennikarski – XIX-wieczne poszukiwania jakości prasy*. Był to wykład kwalifikujący przed przyznaniem członkostwa w Komisji Medioznawczej PAU. Jesienią 2019 roku uczestniczyłam czynnie w V Kongresie Towarzystwa Komunikacji Społecznej *Siła mediów: ludzie-organizacje-technologie*, prezentując referat pt. *Społeczna i kulturowa siła prasy galicyjskiej na przełomie XIX i XX wieku*.

Od września 2018 do czerwca 2019 roku prowadziłam badania archiwalno-biblioteczne we Lwowie w ramach grantu naukowo-badawczego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (staż naukowo-badawczy na Wydziale Dziennikarskim oraz Wydziale Historycznym Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Ivana Franki (potwierdzenie w załączniku). Badania te pozwoliły mi na rozwój zainteresowań związanych z dziejami i specyfiką dziennikarstwa lwowskiego w II połowie XIX wieku i na początku wieku XX. Grant naukowo-badawczy realizowany przeze mnie w tym okresie nosił tytuł: *Proces profesjonalizacji dziennikarstwa w XIX i na początku XX wieku - środowisko dziennikarzy lwowskich*. Pozyskanie tego grantu z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Program wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej - oferta wyjazdowa 2018-2019) dało mi nie do przecenienia szansę dotarcia do źródeł archiwalnych m.in. w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy we Lwowie oraz Lwowskiej Narodowej Naukowej Bibliotece Ukrainy im. Wasyla Stefanyka. Niepomniernie zwiększyło to moje możliwości rozwoju w prezentowanym polu badawczym historii mediów i dziennikarstwa. Równocześnie z prowadzeniem badań i zbieraniem materiałów źródłowych dzieliłam się swoją wiedzą w ramach kolejnych wykładów gościnnych w roku 2019: m.in. w Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej we Lwowie wykład pt. *Dziennikarski Lwów na przełomie XIX i XX wieku jako integralna część oblicza miasta*, a także podczas licznych konsultacji naukowych z pracownikami Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Ivana Franki we Lwowie i Instytutu Prasoznawczego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy

W roku 2020 i 2021 prezentowałam efekty lwowskich badań podczas referatów wygłaszanych w ramach XIV Konferencji Etyki Mediów *Ludzie mediów – media to ludzie* i XV Konferencji Etyki Mediów *Wolność słowa – wolne media*. Były to wystąpienia pt.: *Solidarność dziennikarzy lwowskich w obronie wolności prasy polskiej w zaborze pruskim na początku XX wieku* oraz *Meandry rozwoju galicyjskiej prasy w uwarunkowaniach cenzury w II połowie XIX wieku*.

W pierwszej połowie 2021 roku ponownie realizowałam prace kwerendalne we Lwowie w ramach kolejnego indywidualnego grantu badawczo-naukowego (tytuł projektu: *Lwowskie korzenie profesjonalnego dziennikarstwa - osoby, dzieła i ich recepcja*) przyznanego mi przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej (Program wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej - oferta wyjazdowa 2020-2021) (potwierdzenie w załączniku). Jako stypendystka NAWA we Lwowie nawiązałam liczne kontakty w środowisku naukowym i dziennikarskim, owocujące

współpracą w ramach docierania do źródeł, wymiany materiałów, spotkań konferencyjnych, konsultacji eksperckich. Moja obecność w środowisku lwowskim wiązała się też z popularyzacją badanego przeze mnie zagadnienia, np. w formie wywiadu prasowego Катажина Дронг: Моя книга називатиметься "Львівське коріння польської журналістики". Розмова з директоркою Інституту журналістики і соціальної комунікації в Папському університеті ім. Івана Павла II Катажиною Дронг, *Varianty*, (19 травня 2021).

Ważny etap mojego naukowego rozwoju w zakresie historii mediów zapoczątkował wybór na **kierownika Sekcji Historii Mediów Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej** przez Zarząd PTKS. Funkcję tę pełnię od 2018 roku, starając się integrować środowisko badaczy wokół szczegółowych analiz historyczno-medialnych, ale także wokół tematu statusu historii mediów w dyscyplinie nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz przyszłości tej subdyscypliny. Wymiernym efektem współpracy i licznych konsultacji członków PTKS zainteresowanych historią mediów były zorganizowane przeze mnie dwie sesje konferencyjne Sekcji Historii Mediów PTKS: *Historyczne odłony ludzi prasy* (w ramach XIV Konferencji Etyki Mediów 2020) oraz *Historyczne drogi wolności prasy* (w ramach XV Konferencji Etyki Mediów 2021), a także przygotowanie artykułów pokonferencyjnych.

Poza przywołanymi powyżej w wyborze wystąpieniami (całe zestawienie referatów i wykładów na zaproszenie w wykazie osiągnięć w załączniku) w ramach pola badawczego historii mediów na przełomie 9 lat (2012-2021) opublikowałam **14 tekstów naukowych** w tym 9 rozdziałów w monografiach i 5 artykułów w czasopiśmie. Na prawach przykładu (całościowe zestawienie publikacji w wykazie osiągnięć w załączniku) warto przywołać tu choćby kilka publikacji mieszczących się w omawianym polu zainteresowań naukowych (wybrane teksty jako przykłady zostaną załączone do wniosku w formie skanów dla celów merytorycznej oceny mojego dorobku).

W roku 2018 został w monografii *Media Biznes Kultura. Media w procesie zmian* red. B. Czechowska-Derkacz, D. Chomik, J. Wojsław, Gdańsk 2018, opublikowany mój tekst pt. *Dyskusja o profesjonalizmie dziennikarskim w świetle wystąpień II Zjazdu Literatów i Dziennikarzy Polskich (1894)*, w którym zawarłam analizę takich problemów jak: anonimowość dziennikarza, materialna strona pracy dziennikarskiej i wpływ regulacji prawnych na rozwój prasy.

Również w 2018 roku wyszedł drukiem mój tekst pt. *Próba samokrytycznego kształtowania profesji dziennikarskiej w twórczości Gabrieli Zapolskiej* (w czasopiśmie:

„збірник праць науково-дослідного інституту пресознавства”, 2018, в. 8, 26), który jest autorskim przedstawieniem Gabrieli Zapolskiej nie tyle jako pisarki, ale jako dziennikarki i reformatorki środowiska dziennikarskiego swojego czasu. Tekst ten wpisuje się w podkreślany przeze mnie wątek badawczy używania na przełomie XIX i XX wieku form literackich do promowania idei prasy masowej i uczenia szerokiej publiczności, czym jest dziennikarstwo.

W roku 2019 w monografii *Współczesne media*, t. 1. *Problemy i metody badań nad mediami*, red. I. Hofman, D. Kępa-Figura, Lublin 2019 został opublikowany mój tekst pt. *Historia mediów – próba ujęcia statusu i perspektyw rozwoju subdyscypliny nauk o mediach*. W tym tekście starałam się przywołać różne dotychczasowe spojrzenia na status i specyfikę badań z zakresu historii mediów oraz podejmowałam próbę przedstawienia dróg rozwoju historii mediów sytuując ją jako niezbywalny element dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach.

W roku 2020 w „Zeszytach Prasoznawczych” został opublikowany artykuł pt. *Towarzystwo Wiedzy Prasowej na drodze rozwoju polskich badań medioznawczych* (współautor M. Drożdż), w którym zawarta jest analiza i ocena działalności Towarzystwa Wiedzy Prasowej jako ważnej i pod wieloma względami wyjątkowej inicjatywy realizowanej w okresie międzywojennym. Fenomen Towarzystwa został w artykule zaprezentowany na tle polskich badań medioznawczych.

W roku 2021 opublikowałam kolejny tekst poświęcony dziennikarstwu II Rzeczypospolitej: *Szkolnictwo dziennikarskie u korzeni niepodległości w działaniach Wincentego Kosiakiewicza – inspiracje historyczne na dziś*, w monografii: *Medialne i transmedialne procesy narracyjne w identyfikacji postaw patriotycznych Polaków*, red. M. Kawka, W. Prażuch, P. Płaneta, Kraków 2021. W tekście tym opisałam główne założenia zinstytucjonalizowanego szkolnictwa dziennikarskiego tamtego czasu na podstawie wyjątkowo bogatej działalności i dorobku Wincentego Kosiakiewicza.

Praca naukowa na polu historii mediów, badania własne, realizacja grantów badawczych na Ukrainie, praca w ramach Sekcji Historii Mediów PTKS umożliwiły mi analizę procesu profesjonalizacji dziennikarstwa w Galicji XIX wieku, co zaowocowało powstaniem książki, którą przedkładam jako główne osiągnięcie naukowe w procedurze habilitacyjnej.

Ad. 2.

Drugim polem moich zainteresowań naukowych jest komunikacja międzykulturowa. Badania z zakresu komunikacji międzykulturowej są naturalnym przedłużeniem moich fascynacji z czasu drugich studiów magisterskich, które odbyłam na Uniwersytecie Jagiellońskim na kierunku kulturoznawstwo międzynarodowe. Temat ten towarzyszył mi w badaniach w czasie studiów doktoranckich, kiedy zajmowałam się na potrzeby publikacji naukowych m.in. procesem stereotypizowania, zjawiskiem regionalizmu i etniczności w literaturze. Moje kulturoznawcze wykształcenie wykorzystałam także pisząc książkę *W galicyjskim tyglu etnicznym, społecznym i narodowym (Kajetan Abgarowicz – Abgar-Soltan)* (publikacja wydana w ramach dofinansowania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego), Kraków 2013. W naturalny sposób te zainteresowania zbiegły się z badaniami z zakresu teorii komunikacji i zaowocowały działalnością (referatami, publikacjami, szkoleniami) z zakresu szeroko rozumianej komunikacji międzykulturowej i kulturowego kontekstu komunikacji.

Na temat wagi kompetencji kulturowej w społeczeństwie informacyjnym mówiłam w 2014 roku podczas Konferencji Naukowej *Kultura w mediach. Media w kulturze* organizowanej na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II wygłaszając referat pt. *Kultura bez selekcji. Kompetencja medialna a kompetencja kulturowa*.

W kolejnych latach trzykrotnie wygłaszałam wystąpienia związane z kulturoznawczą kategorią swojskości i obcości ukazaną z perspektywy medialnej. Wystąpienia te dotyczyły medialnych obrazów Innych/Obcych. Przez pryzmat retoryki obrazu prezentowałam wizerunek medialny migrantów na Konferencji Naukowej *Retoryka wizerunku medialnego* Polskiego Towarzystwa Retorycznego w Warszawie (2015) wygłaszając referat pt. *Obrazy medialne – obrazy mentalne. Retoryka wizerunku migrantów* (współautor B. Cich). W ramach IV Kongresu Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej w wystąpieniu *Komunikowanie społeczne w dobie nowych technologii* w Poznaniu (2016) prezentowałam wyniki jakościowej analizy zawartości serialu telewizyjnego *Dziewczyny ze Lwowa* prowadzonej według klucza kategorii komunikacji międzykulturowej wygłaszając referat pt. *Serialowy obraz migrantów z Ukrainy – ujęcie antropologiczne i aksjologiczne*. Medialny obraz migrantów z Ukrainy analizowałam także w ramach referatu *Obraz Ukraińców w nowych mediach – zróżnicowane formy zagrożenia* (współautor K. Cymanow-Sosin) w ramach Konferencji Naukowej *Hejting i trolling w komunikacji społecznej w Internecie*, która odbyła się na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego (2016).

W roku 2017 analizowałam kategorię stosowności i skuteczności komunikacyjnej w kontekście kompetencji międzykulturowej, wygłaszając referat pt. *Rola kompetencji*

międzykulturowych w skutecznym i stosownym komunikowaniu społecznym podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Zarządzanie międzykulturowe – etyka, kultura, gospodarka* organizowanej na Akademii Ignatianum w Krakowie. Korelacje kultury i mediów omawiałam także podczas Konferencji Jubileuszowej 10 lat Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej w referacie pt. *Komunikowanie międzykulturowe w mediach i poprzez media*. (Wrocław 2017). W tym samym roku wygłosiłam w Università degli Studi Suor Orsola Benincasa w Neapolu cykl wykładów w języku angielskim na temat potencjału kompetencji międzykulturowych w działaniach edukacyjnych i zawodowych (w ramach stypendium Staff Mobility Erasmus +) nawiązując relacje naukowe w tym zakresie z pracownikami uczelni neapolitańskiej.

W polu badawczym komunikacji międzykulturowej mieści się także moje zainteresowanie procesami umiędzynaradawiania edukacji. Przykładem działań w tym zakresie była XVI Międzynarodowa Konferencja Krajowej Sieci Migracyjnej. *Poziom umiędzynarodowienia uczelni wyższych a polityki migracyjne państw* współorganizowana przez Ministerstwo spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII w roku 2019, w której pełniłam rolę przewodniczącej komitetu organizacyjnego, członka rady naukowej, prowadzącej sesje plenarne oraz referentki. Wystąpiłam wtedy z tematem: *Umiędzynarodowienie medialnego kształcenia akademickiego – studium przypadku*, przedstawiając szanse i trudności w procesie umiędzynaradawiania uczelni w kontekście polityki migracyjnej i kontekście prawnym.

W 2019 roku wygłosiłam też cykl wykładów na temat kompetencji międzykulturowych w relacjach pracowniczych (m.in. *Barriers in intercultural communication, Managing across cultures (international work teams)*) w Escola Superior de Comunicação Social Politécnico de Lisboa (w ramach stypendium Staff Mobility Erasmus +). W tym samym roku prowadziłam zajęcia dydaktyczne dla studentów (6h) na Słowacji w Matej Bej University w Bańskiej Bystrzycy, zajęcia dla doktorantów (6h) na Katolickim Uniwersytecie w Ružomberku (stypendia Central European Exchange Program for University Studies – krótkoterminowy staż naukowy „Freemover”), oraz otwarte wykłady gościnne w University of Applied Sciences Burgenland w Austrii (stypendium Central European Exchange Program for University Studies – krótkoterminowy staż naukowy w ramach Sieci Akademickich – network Education Without Frontiers), prezentując potencjał i potrzebę rozwijania kompetencji międzykulturowych we współczesnym świecie ze szczególnym uwzględnieniem procesów stereotypizacji, asymilacji i potencjalnych barier komunikacyjnych w kontekście współpracy w międzykulturowym środowisku zawodowym.

W roku 2020 w odniesieniu do współczesnych procesów migracyjnych opisywałam istotę i rolę międzykulturowych kompetencji komunikacyjnych podczas 3rd International Interdisciplinary Conference *Migration, Adaptation and Memory* (Gdańsk 2020), występując z referatem: *Intercultural Communication Competences: Current Approaches in the Context of Migration Processes*. W tym samym roku w lutym wygłosiłam wykłady gościnne w University of Szeged (Węgry) m.in. wystąpienie pt. *Introduction to intercultural communication competence* (w ramach stypendium Central European Exchange Program for University Studies).

Od końca 2019 do połowy 2021 roku byłam zaangażowana w realizację Grantu Wyszehradzkiego (Standard Grant No. 21920177 from the International Visegrad Fund) pt. **Development of Urban Culture in V4 Countries**, w którym pełniłam funkcję kierownika projektu ze strony partnera polskiego. Projekt był poświęcony szeroko pojętej komunikacji kultury i marketingowi turystycznemu. Efektami tego projektu badawczego realizowanego przez Matej Bel University in Banska Bystrica we współpracy z University of Miskolc (Węgry), Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, Czech University of Life Sciences Prague było:

- ✓ powstanie mapy cyfrowej promującej szlaki tematyczne w poszczególnych miastach państw V4 (korelacja nowych mediów, technologii cyfrowej i komunikowania kultury, urban studies);
- ✓ cykl wykładów gościnnych (ze strony polskiej mój wykład gościnny pt. *Cultural Identity of Krakow* – współautor M. Drożdż);
- ✓ organizacja International Scientific Conference Development of Urban Culture Matej Bel University in Banska Bystrica, 18-19.03.2021 podczas której wygłosiłam referaty związane z tematami komunikowania tożsamości kulturowej i komunikowania wizerunku miasta w kontekście międzykulturowym: 1) *Krakow's cultural memory – selected signs (monuments) of memory and identity* (współautor M. Drożdż), 2) *Image communication of local culture in Krakow* (współautor P. Drag);
- ✓ przeprowadzenie spacerów tematycznych dla studentów i doktorantów według map cyfrowych przygotowanych w ramach projektu (przewodniczenie spacerom w Krakowie);
- ✓ publikacja monografii naukowej pt. *Development of Urban Culture*, red. E. Höhn, E. Reichwalderová, Banská Bystrica 2021, z dwoma publikacjami mojego autorstwa: 1) *Cultural Identity of Krakow – heritage, image, urban communication* (współautor M.

Drożdż); 2) *Image communication of local culture. Case study of Krakow as a UNESCO World Heritage List city* (współautor P. Drąg).

Realizacja tego grantu międzynarodowego była okazją do nawiązania relacji naukowych, pogłębienia moich badań naukowych na polu komunikowania międzykulturowego, zwłaszcza w zakresie komunikacji tożsamości kulturowej i obecnie bardzo aktualnego tematu komunikowania miasta.

Równolegle do działań związanych z projektem Standard Grant No. 21920177 from the International Visegrad Fund w roku 2021 przygotowywałam wykłady na temat komunikacji międzykulturowej dla studentów uczelni zagranicznych. W ramach stypendium Central European Exchange Program for University Studies w kwietniu dla studentów i wykładowców Masaryk University (Czechy) wygłosiłam m.in. wykład gościnny pt. *How to present intercultural communication in pop culture?*. W październiku bieżącego roku zostałam też zaproszona na International Teachnig Week na Palacky University in Olomouc (Czechy), gdzie wygłosiłam m.in. referat pt. *International communication: the need for development of competencies*.

Na polu komunikacji międzykulturowej w ciągu ostatnich kilku lat zdobyłam duże doświadczenie dydaktyczne zagraniczne, rozwinęłam swoje umiejętności uczenia w języku angielskim, poszerzyłam mój własny zakres kompetencji międzykulturowych, ucząc na ten temat na różnych uniwersytetach europejskich. Rozwój moich zainteresowań badawczych w zakresie komunikacji międzykulturowej zaowocował wystąpieniami konferencyjnymi i wykładami gościnnymi w Polsce i zagranicą; nawiązaniem realnym naukowych kontaktów z instytucjami zagranicznymi, a także publikacjami naukowymi z tego zakresu oraz działalnością ekspercko-szkoleniową.

W tym obszarze badawczym opublikowałam dotychczas **8 tekstów naukowych**. Poniżej przybliżę tematykę 5 wybranych publikacji z tego zakresu tematycznego (całość w wykazie osiągnięć w załączniku).

W 2017 roku w czasopiśmie „Perspektywy Kultury” został opublikowany mój artykuł pt. *Warunki skutecznego przyswajania kompetencji międzykulturowych w procesie szkoleniowym*, w którym pokazywałam różne aspekty kształtowania umiejętności i postaw, oraz przekazywania wiedzy w postaci edukacji formalnej. W tym samym roku w czasopiśmie „Łódzkie Studia Teologiczne” wydany został artykuł, będący przejawem moich praktycznych zainteresowań i działań – szkolenia osób planujących pracę w roli wolontariuszy w krajach misyjnych. Tekst nosi tytuł *Uwarunkowania kulturowe i komunikacyjne wyrażania religijności w kontekście pracy misjonarzy*. Kolejnym tekstem stanowiącym przykład moich

działań naukowych w zakresie komunikacji międzykulturowej jest artykuł pt. *Serialowy obraz spotkania międzykulturowego Studium przypadku serialu Dziewczyny ze Lwowa*, opublikowany w 2018 roku w czasopiśmie „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Litteraria Polonica”, w którym rozważałam kwestię odpowiedzialnego komunikowania o Innych w formie popularnej, jaką jest serial telewizyjny. Pytałam w tym artykule o potencjalną pożyteczność bądź szkodliwość takich obrazów, analizując aspekt edukacyjny produkcji oraz kwestię powielania stereotypów. Wykorzystując znajomość języka ukraińskiego, analizowałam też recepcję ukraińskiej wersji serialu *Dziewczyny ze Lwowa (Hawii nani y Bapuuasi)*.

Dwa pozostałe teksty z zakresu komunikacji kulturowej, które chciałabym podać jako przykłady mojego dorobku publikacyjnego, powstały w ramach omówionego powyżej projektu Development of Urban Culture in V4 Countries. Zostały one opublikowane w 2021 roku w monografii *Development of Urban Culture*, red. E. Höhn, E. Reichwalderová, Banská Bystrica 2021. W tekście *Cultural Identity of Krakow – heritage, image, urban communication* (współautor M. Drożdż) omówione zostały poszczególne aspekty komunikowania miasta i komunikowania dziedzictwa w różnych jego odsłonach, na przykładzie Krakowa; zaś w tekście pt. *Image communication of local culture. Case study of Krakow as a UNESCO World Heritage List city* (współautor P. Drąg), zajmowałam się komunikowaniem lokalnej kultury i sposobami budowania wizerunku miasta. Obydwa teksty wpisują się w kulturowo-komunikacyjny nurt badań z zakresu *urban studies*.

Ważnym aspektem mojej działalności na polu komunikowania międzykulturowego jest współpraca z otoczeniem społecznym. W związku z tymi zainteresowaniami występowałam w roli eksperta podczas wydarzeń związanych z kulturą regionalną (np. Kongresy Kultury Regionów w Nowym Sączu), a także prowadziłam szkolenia przygotowujące uczestników do realnej pracy poza rodzimym kręgiem kulturowym (o czym piszę szerzej w punkcie 6 niniejszego autoreferatu, wskazując osiągnięcia w ramach popularyzacji nauki). Wykorzystanie wiedzy fachowej i umiejętności własnej z zakresu komunikowania międzykulturowego we współpracy z instytucjami otoczenia zewnętrznego jest dla mnie motywujące i satysfakcjonujące, pozwala mi także na obserwację efektów implementacji kategorii teoretycznych w praktyce komunikacyjnej, co staje się inspiracją do dalszych badań.

Ad. 3.

Trzecie pole mojej aktywności naukowej obejmuje szeroko pojętą teorię komunikacji, szczególnie **kompetencje komunikacyjno-informacyjne w aspekcie medialnym i interpersonalnym**. Fundament dla badań z tego zakresu (podobnie jak badanie piśmiennictwa XIX wieku) stanowi moje wykształcenie polonistyczne. Szczególnie intensywnie eksploatowanym w moich badaniach jest temat komunikacji interpersonalnej ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji niewerbalnej, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych, w tym kompetencji interpersonalnych, niewerbalnych, medialnych, informacyjnych. Bliskie są mi także zagadnienia stosowności i skuteczności komunikowania oraz wpływu kontekstów na przebieg procesu porozumiewania się.

W zarysowanym powyżej kręgu tematycznym mieści się **9 wystąpień konferencyjnych**.

W 2016 roku prezentowałam temat edukacji dzieci w zakresie odpowiedzialnego korzystania z mediów podczas Colloquium z Teologii Mediów im. ks. prof. Andrzeja Baczyńskiego zorganizowanego w Częstochowie. W tym samym roku zajęłam się badaniem specyfiki komunikacji niewerbalnej Jana Pawła II, wskazując na rolę podniosłych zachowań niewerbalnych oraz charakteryzując codzienny styl komunikacji niewerbalnej w szerokim rozumieniu, odnosząc się też do przekazu proksemicznego. Referat pt. *Komunikować zaufanie i dobro. O gestach i postawach Jana Pawła II*, zaprezentowałam w Krakowie w ramach XI Dni Jana Pawła II podczas Konferencji Naukowej *Media: przestrzeń i narzędzie miłosierdzia*.

W roku 2018 zajęłam się jedną z najważniejszych współcześnie komponentów kompetencji komunikacyjnej – umiejętności poszukiwania i weryfikowania informacji. Podczas II Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyku *Media for Man Lost or found in Web?* wygłosiłam referat pt. *Kompetencje informacyjne w cyfrowym świecie danych*. W tym samym roku koordynowałam wejście Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII do networku międzynarodowej współpracy CEEPUS Education Without Frontiers (CIII- AT-0050-17-2122).

Rozwinięcie refleksji na temat kompetencji informacyjnych w procesie edukacji znalazło odzwierciedlenie w prezentacji pt. *Development of information competences to use Internet resources – subject and goal of university education. University as a space for competent development of knowledge of the truth* (współautorstwo M. Drożdż, K. Cymanow-Sosin) w ramach 12th International Conference of Education, Research and Innovation, Seville, (Hiszpania 2019). Podczas III Międzynarodowej Konferencji *Media for Man Real values in the virtual world* prezentowałam zagadnienie *O granicznych sytuacjach*

komunikacyjnych. Instrumentalizacja człowieka w dobie nowych mediów, które sytuowałam na granicy etyki i teorii komunikacji. W tym samym 2019 roku przedstawiłam referat pt. *Kompetencje komunikowania interpersonalnego miarą jakości relacji społecznych* podczas Konferencji *Media-Biznes-Kultura. Pomorze 2019* na Uniwersytecie Gdańskim, rozwijając temat korelacji pomiędzy umiejętnościami na poziomie komunikacji interpersonalnej i społecznym funkcjonowaniem jednostek.

Pandemia koronawirusa skłoniła mnie do pogłębionej analizy konsekwencji i kontekstów wymuszonych zmian zachowań niewerbalnych, szczególnie zachowań proksemicznych i haptycznych. Owocem mojej refleksji na ten temat były dwa referaty konferencyjne: *Zmiany kodu komunikowania czy relacji międzyludzkich? Proksemiczno-haptyczne konteksty komunikowania interpersonalnego w okresie pandemii* (w ramach Konferencji Naukowej *Wiedza – komunikacja – działanie. Komunikowanie w procesie zmian*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2020) oraz *Transformacja poprawności komunikacyjnej w nowej kulturze haptycznej w dobie pandemii* (w ramach Konferencji Naukowej *Media-Biznes-Kultura. Pomorze 2021*, Uniwersytet Gdański).

O kompetencjach komunikacyjnych w kontekście funkcjonowania prywatnego i publicznego dyskursu mówiłam podczas Konferencji Naukowej *Współczesne media 12. Współczesne dyskursy medialne* organizowanej przez Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w 2021 roku wygłaszając referat pt. *Kompetencje komunikacyjne w medialnym sprzężeniu sfery prywatnej i publicznej*.

Wyniki namysłu nad zagadnieniami z zakresu kompetencji informacyjnych miałam okazję prezentować także zagranicą. W roku 2020 w ramach stypendium Central European Exchange Program for University Studies zrealizowałam wykłady gościnne m.in. na temat: *Competent Internet-user - searching for web data and information* na Katolickim Uniwersytecie w Ružomberku (Słowacja), a w roku 2021 realizując stypendium Erasmus + Staff Mobility w University College of Business in Prague zaproponowałam tematy: *Interpersonal communication skills in computer-mediated communication* oraz *Communication competencies in higher education*.

9 spośród moich publikacji dotyczy bezpośrednio charakteryzowanego przeze mnie w tym miejscu pola działalności badawczej. Poniżej na prawach przykładu przywołam 5 z nich (całość w wykazie osiągnięć w załączniku).

W 2014 roku w czasopiśmie „*Studia Salvatoriana Polonica*” opublikowałam tekst na temat wpływu i znaczenia środowiska rodzinnego na proces nabywania przez dzieci

umiejętności funkcjonowania w świecie informacji i mediów, pt. *Kształtowanie kompetencji medialnych i informacyjnych w rodzinie*.

W 2016 roku w monografii *Prywatność w mediach – towar czy wartość*, red. M. Drożdż, Tarnów 2016 opublikowałam tekst *Skoro jesteśmy „na ty”... Wybrane aspekty skracania dystansu interpersonalnego w komunikacji internetowej*, poświęcony analizie współczesnej tendencji komunikacyjnej do skracania dystansu interpersonalnego.

Przykładem mojego zainteresowania naukowego problematyką komunikacji niewerbalnej może być tekst pt. *Komunikować zaufanie i dobro. O gestach i postawach Jana Pawła II* wydany w tomie *Media przestrzeń i narzędzie miłosierdzia*, red. R. Nęcek, W. Misztal, Kraków 2018.

W indeksowanym w Web of Science tomie: ICERI 2019. Conference Proceedings. 12th International Conference of Education, Research and Innovation, Seville 2019 został opublikowany tekst *Development of information competences to use internet resources – subject and goal of university education. University as a space for competent development of knowledge of the truth* (współautorzy M. Drożdż, K. Cymanow-Sosin) poświęcony tematowi kompetencji informacyjnych w kontekście studiów uniwersyteckich.

W roku 2020 w czasopiśmie „Social Communication” w języku angielskim opublikowałam artykuł pt. *Revaluation of the proxemics code in mediatized communication* będący owocem mojego namysłu naukowego nad zmianami w zakresie komunikowania haptycznego i proksemicznego w okresie wzmożonego medialnego zapośredniczenia procesu porozumiewania na poziomie interpersonalnym.

Podobnie jak w przypadku pola komunikacji międzykulturowej, także w zakresie kompetencji komunikacyjnych (interpersonalnych, niewerbalnych, medialnych, informacyjnych) mam możliwość dzielić się swoją wiedzą i umiejętnościami w ramach zajęć dydaktycznych oraz współpracy z podmiotami zewnętrznymi z otoczenia społecznego, o czym piszę szerzej poniżej, przedstawiając działania popularyzujące naukę.

Ad. 4.

Czwartym polem badawczym, w którym realizuje się moja naukowa aktywność, jest **etyka mediów i komunikowania**. Jestem członkiem Sekcji Aksjologii Komunikowania Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej.

Zainteresowanie to ma swoje źródło w sztandarowym przedsięwzięciu naukowo-konferencyjnym Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej – cyklicznej Konferencji Naukowej Etyki Mediów, która ma 15-letnią tradycję. Konferencje te zdobyły już

swoje stałe i cenione miejsce w kalendarzu konferencji naukowych w Polsce. Jestem corocznie aktywnym uczestnikiem tego spotkania od 2012 roku. Od roku 2013 pełnię funkcję sekretarza tej konferencji, a od 2020 zastępcy przewodniczącego. Brałam aktywny udział w organizacji następujących edycji jako główny organizator wykonawczy:

- VII Międzynarodowa Konferencja Etyki Mediów *Rozumieć media – mądrość w mediach?*, Kraków, 16-17 maja 2013 roku;
- VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Dialog w mediach – media w dialogu*, Kraków, 15–16 maja 2014 roku;
- IX Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Prywatność w mediach – prywatność i społecznościowość mediów, Private in Media – Private and Social Media*, Kraków, 13–14 maja 2015 roku;
- X Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Etyka mediów – etyczność w mediach, Media Ethics – Ethic in the Media*, Kraków, 18–19 maja 2016 roku;
- XI Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Zaufanie w mediach – zaufanie do mediów, Trust in the media*, Kraków, 24–25 maja 2017 roku,
- XII Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Prawdziwe media – uczciwość i prawda w mediach, Truthful media – honesty and truth in the media*, Kraków, 24–25 maja 2018 roku;
- XIII Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Godność osoby w mediach – media godne osoby, The dignity of a person in the media – media worthy of a person*, Kraków, 22–23 maja 2019 roku,
- XIV Konferencja Naukowa Etyki Mediów *Ludzie mediów – media to ludzie, People in media – people as media*, Kraków, 20–21 maja 2020 roku;
- XV Konferencja Naukowa Etyki Mediów, *Wolność słowa – wolne media, Freedom of speech – free media*, 19-20 maja 2021 roku.

Od 9 lat współtworzę kolejne edycje konferencji, ich tematy przewodnie, sesje tematyczne, ponoszę odpowiedzialność za wszystkie sprawy organizacyjno-logistyczne, prowadzę korespondencję z wszystkimi uczestnikami. Traktuję to wieloletnie zaangażowanie w promocję problematyki etyki mediów za ważne osiągnięcie, które pomogło mi rozwinąć znajomość tej tematyki i wzbogacić studia własne.

Już w 2012 roku podczas VI Konferencji Etyki Mediów w Krakowie wygłosiłam referat pt. *Starcie wartości. Eksdziennikarz o starej i młodej prasie drugiej połowy XIX stulecia*,

wpisując w kontekst historycznych sporów dziennikarskich zagadnienia etyczne. W tym samym kierunku szły moje rozważania na temat rozumienia etyki dziennikarskiej w dziewiętnastowiecznym dziennikarstwie warszawskim w roku 2016, gdy zajmowałam się wpływową w dziennikarstwie warszawskim XIX wieku postacią Feliksa Fryzego i jego amerykańską wizją dziennikarstwa w referacie: *Etyka wg „króla reporterów”, czyli Feliksa Fryzego* (podczas: X Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów *Etyka mediów – etyczność w mediach, Media Ethics – Ethic in the Media* w Krakowie).

Zagadnienia z zakresu etyki komunikacji poruszałam także m.in. podczas Konferencji Naukowej *Etyka słowa w komunikacji i relacjach społecznych*, która odbyła się w 2018 roku w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie, wygłaszając referat pt. *Komunikować się odpowiedzialnie*. W tym samym roku podjęłam analizę współczesnych przekazów serialowych pod kątem kategorii etycznych w referacie pt. *San Junipero, czyli życie bez końca: komunikacja, relacje, technologia* (wraz z K. Rączy), wygłoszonym w ramach II Colloquium z Teologii Mediów im. ks. prof. Andrzeja Baczyńskiego.

W roku 2019 poszerzałam wątek odpowiedzialnej komunikacji interpersonalnej, rozwijałam temat roli pozytywnych zachowań językowych w kontekście granicznych sytuacji komunikacyjnych. Mówiłam na ten temat podczas Konferencji Naukowej *Współczesne Media 11. Przemoc w mediach* organizowanej na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie w referacie pt. *Wartość dobrego słowa w kompetencjach komunikacyjnych*. Podczas XII Konferencji Naukowej Etyki Mediów *Godność osoby w mediach – media godne osoby* w 2019 kontynuowałam refleksję nad kategoriami z zakresu etyki mediów, wygłaszając referat pt. *Ochrona godności czytelnika w dziewiętnastowiecznych powinnościach dziennikarskich*.

W roku 2021 miałam okazję zaprezentować piętnastoletni dorobek projektu Etyki Mediów poza Polską. Podczas International Teaching Week w Palacký University Olomouc mówiłam o potrzebie etyki mediów i bezpieczeństwa etycznego w komunikacji oraz prezentowałam organizacyjny i naukowy dorobek cyklu Konferencji Etyki Mediów (wystąpienie pt. *Necessity of Ethical Security in Communication*).

W roku 2017 współtworzyłam międzynarodową gałąź projektu Etyka Mediów. Byłam pomysłodawcą (wraz z M. Drożdż) Międzynarodowej Konferencji Naukowej z serii **Media for Man**. Jako główny organizator tego wydarzenia tworzyłam płaszczyznę spotkania pracowników UPJPII z przedstawicielami uniwersytetów zagranicznych zainteresowanych personalistycznym spojrzeniem na człowieka w świecie mediów. Dotychczas odbyły się trzy edycje tej konferencji (Edycja 2017 pt. *Man for the Media or the Media for Man?*, Edycja 2018 pt. *Lost or found in Web?*, Edycja 2019 pt. *Real Values in the Virtual World*), która

skupiła na dyskusji wokół kondycji człowieka w społeczeństwie zmediatyzowanym badaczy z Portugalii, Stanów Zjednoczonych (w ramach inter grants Program Fulbright), Irlandii, Słowacji, Czech. Dzięki tej inicjatywie budowana jest sieć współpracy międzynarodowej wokół zagadnienia etyki mediów.

Poniżej chciałabym przedstawić przykłady moich publikacji mieszczących się w polu badawczym etyki mediów. Należą do nich m.in: rozdział w monografii *Czarne lustro. Od wizji mediów do technologii przyszłości* red. M. Legan, Kraków 2017 pt. *San Junipero, czyli życie bez końca: komunikacja, relacje, technologia* (współautorstwo K. Rączy), w którym analizie z perspektywy etycznej został poddany popularny i kontrowersyjny serial. W roku 2018 w „Studia Socialia Cracoviensia” opublikowałam artykuł pt. *Historyczne konteksty etyki mediów. Edukacja dziennikarzy i czytelników przełomu XIX i XX wieku według Mariana Gawalewicza*, w którym charakteryzowałam wzajemne relacje odbiorców i nadawców przekazów prasowych w kontekście odpowiedzialności i prawdomówności. W 2020 roku w czasopiśmie „Media Biznes Kultura” został opublikowany mój artykuł pt. *Wartość dobrego słowa w kompetencjach komunikacyjnych*, w którym rozwinęłam tezę o etycznych fundamentach umiejętności skutecznego i stosownego porozumiewania się na poziomie interpersonalnym.

Ważnym działaniem naukowym w zakresie etyki mediów było pełnienie roli **redaktora dwu monografii naukowych** z serii „Etyka Mediów”:

- W roku 2018 został opublikowany tom pod moją redakcją (współredakcja M. Drożdż) pt. *Etyka mediów – utopia czy powinność*, Tarnów 2018. Monografia ta jest naukową odpowiedzią na aktualny stan mediosfery, w którym głównym problemem nie jest brak odpowiednich kodeksów etyki dziennikarskiej i etyki mediów w różnych obszarach komunikowania społecznego, ale raczej trudności w praktycznej realizacji zasad etyki oraz problem jakości etyki i jej realnego wpływu na działania człowieka.
- W roku 2020 jako redaktor (współredakcja M. Drożdż) wydałam drugą monografię *Godność osoby w mediach – media godne osoby*, Tarnów 2020, która wyrosła z troski o poprawę jakości współczesnej mediosfery i z przekonania, iż we wszystkich działaniach medialnych należy brać pod uwagę kategorię godności osoby, co pozwoli zwalczać proces instrumentalizacji człowieka w świecie mediów.

W polu zagadnień związanych z wartościami mieszczą się także dwa inne współredagowane przeze mnie tomy. W ramach akademickiego projektu uczelni Krakowa i Małopolski – Dni

Jana Pawła II odpowiadałam podczas edycji 2018 i 2019 za powstanie tematycznych antologii tekstów Jana Pawła II. Efektem tych działań są współredagowane przeze mnie i opatrzone naukowym artykułem tomy:

- *Jan Paweł II. Ojczyzna. Antologia tekstów*, red. M. Drożdż, K. Dług, K. Cymanow-Sosin, Kraków 2018.
- *Jan Paweł II. Uniwersytet. Antologia tekstów*, red. M. Drożdż, K. Dług, K. Cymanow-Sosin, Kraków 2019.

4. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

Osiągnięcia dydaktyczne:

Od 2011 roku, czyli roku uzyskania stopnia doktora, prowadzę wykłady akademickie, najpierw przez rok były to wykłady zlecone, a od roku 2012 w ramach pensum dydaktycznego asystenta i adiunkta. W pracy dydaktycznej wykorzystuję obydwie pola wykształcenia kierunkowego: filologię polską i kulturoznawstwo. Od kilku lat prowadzę też zajęcia propedeutyczne, wprowadzające studentów w świat uniwersytetu.

W ciągu ostatnich 10 lat prowadziłam (także w języku angielskim) zajęcia dydaktyczne na studiach:

- licencjackich i magisterskich na kierunku *dziennikarstwo i komunikacja społeczna*,
- licencjackich na kierunku *digital media – kreatywność, analiza, zarządzanie*,
- magisterskich na kierunku *komunikowanie promocyjno-wizerunkowe – reklama, branding, public relations*,
- studiach doktoranckich (III stopnia),
- w Szkole Doktorskiej.

Lista prowadzonych przeze mnie zajęć na przestrzeni 10 lat:

Metodologia badań naukowych

Główne nurty kultury współczesnej

Komunikowanie międzynarodowe i międzykulturowe

Komunikowanie międzykulturowe

Teoria komunikowania masowego

Wstęp do nauki o komunikowaniu
Komunikowanie międzykulturowe w Sieci
Trening kompetencji komunikacyjnych
Propedeutyka studiów
Organizacja i misja uniwersytetu
Intercultural Competence (w j. angielskim dla studentów Erasmus +)
Kompetencje komunikacyjne w przestrzeni społecznej (Szkoła Doktorska)
Metodyka nauczania akademickiego (studia doktoranckie)
Seminarium magisterskie
Proseminarium magisterskie
Seminarium licencjackie

Mam duże doświadczenie jako promotor prac dyplomowych oraz osoba odpowiedzialna za organizację dyplomowania w IDMIKS. Dotychczas byłam:

- promotorem 42 prac magisterskich
- promotorem 19 prac licencjackich
- recenzentem 124 prac dyplomowych
- przewodniczącą 212 komisji egzaminów dyplomowych.

Obecnie pod moją opieką powstaje 14 prac licencjackich i 19 prac magisterskich. Jestem też promotorem pomocniczym dwóch doktoratów: mgr Joanny Urbaś (promotor główny ks. prof. dr hab. Michał Drożdż, temat pracy: *Potencjał marketingowy influencerów w komunikowaniu promocyjno-wizerunkowym w mediach społecznościowych. Analityczne studium przypadku*); mgr Aleksandry Żukowskiej (promotor główny: prof. dr hab. Zbigniew Treppa, prof. UG, temat pracy: *Komunikacyjna funkcja metafory wizualnej i multimodalnej w plakacie społecznym*).

Od 4 lat pełnię funkcję wydziałowego koordynatora programu Erasmus +, co oznacza, że odpowiadam za ekwiwalencję zajęć i zaliczenia semestrów wszystkich studentów wyjeżdżających z IDMIKS za granicę w ramach Erasmus + oraz studentów przyjeżdżających do IDMIKS z uniwersytetów europejskich. Rocznie obsługuję kilkudziesięciu studentów Erasmus + według indywidualnych potrzeb każdego z nich. Odpowiadam także za ofertę kursów angielskojęzycznych w IDMIKS (rocznie 10 kursów).

Osiągnięcia organizacyjne:

1. W roku 2015 zostałam zastępcą dyrektora Instytutu, w roku 2018 zostałam **dyrektorem Instytutu**. Pełnienie tej funkcji wiąże się z obowiązkami organizacyjnymi w zakresie regulaminowej opieki nad sprawami studenckimi (obecnie ok. 700 studentów), przydziałami zakresu pensów dydaktycznych i nadzorem nad pracą nauczycieli akademickich (obecnie 30 pracowników etatowych i ok. 70 pracowników nieetatowych), odpowiedzialnością za programy studiów i ich modyfikacje, efekty uczenia się, sylabusy, sprawozdawczość do POL-on i innych baz, harmonogramy, organizację sesji egzaminacyjnych, zaliczanie semestrów studentów, proces dyplomowania i graduacji, dostosowania dokumentacji instytutu do obowiązujących przepisów ministerialnych itp. Tak szeroki zakres pracy i odpowiedzialności pozwolił mi na zdobycie rozbudowanych kompetencji w zakresie zarządzania w strukturach szkolnictwa wyższego.
2. **Udział w gremiach uczelnianych** takich jak: Rada Instytutu, Rada Wydziału, Senat Uniwersytetu i Komisje Senackie, rozwijają moją wiedzę na temat organizacji uniwersytetu i regulacji prawnych w zakresie szkolnictwa wyższego, pozwalając też na dzielenie się własnymi doświadczeniami. Wybór do tych gremiów traktuję jako wyraz zaufania środowiska uniwersyteckiego do moich kompetencji.
3. W zakresie organizacyjnym mieszczą się także moje dodatkowe prace w zespołach uniwersyteckich:
 - praca w zespole odpowiedzialnym za **parametryzację** (2013-2016), koordynacja wprowadzania danych do systemów PBN i POL-on;
 - praca w zespole odpowiedzialnym za ewaluację Wydziału Nauk Społecznych przez **akredytacyjną komisję watykańską Avepro** (2018);
 - praca w zespole przygotowującym **wniosek Wydziału Nauk Społecznych o uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora** (2018);
 - praca w zespole przygotowującą regulaminy dla uczestników studiów doktoranckich (2018)
 - praca w zespole przygotowującym **dokumentację nowych kierunków studiów** (komunikowanie promocyjno-wizerunkowe – reklama, branding, public relations; digital media – kreatywność, analiza, zarządzanie)
 - praca w zespole przygotowującym **dokumentację nowych specjalności** dla kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna

- praca w zespole przygotowującym i nadzorującym projekt *Skonsolidowane Programy Uczelni (SPR)*, projekt w konkursie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020; w ramach projektu realizuje się 29 akademii podnoszenia kompetencji studentów i kadry dydaktycznej Akademickiego Centrum Medialnego od 1 września 2018 roku do 31 sierpnia 2022 roku.

Osiągnięcia w ramach popularyzacji nauki

Od początku pracy na Uniwersytecie angażuję się aktywnie w liczne inicjatywy służące popularyzacji nauki w środowisku pozauniwersyteckim. Popularyzacja nauki dotyczy przede wszystkim dwóch pól: szeroko pojętej edukacji medialnej oraz poszerzania specjalistycznych kompetencji komunikacyjnych (w tym kompetencji w zakresie komunikacji niewerbalnej, kompetencji międzykulturowych, kompetencji informacyjnych).

1. W polu działań z zakresu edukacji medialnej mieści się **współpraca z 20 szkołami średnimi w ramach umów partnerstwa akademickiego**, koordynacja tej współpracy, a także aktywne zaangażowanie w prowadzenie warsztatów i wykładów dla młodzieży licealnej ze szkół partnerskich zarówno podczas ich wizyt na Uniwersytecie, jak i wyjazdowo w szkołach, na przykład: warsztaty nt. komunikacji niewerbalnej dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Św. Królowej Jadwigi w Nowym Targu 9.03.2017; wykład nt. kompetencji medialnych dla uczniów z Zespołu Szkół Nr 1 w Limanowej 17.12.2018; warsztaty nt. kompetencji cyfrowych i medialnych dla uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Św. Królowej Jadwigi w Nowym Targu 21.02.2020.

2. Działania popularyzujące naukę podejmowałam w ramach organizacji **Małopolskiej Nocy Naukowców** (edycje 2017 i 2018), która odbywała się w Akademickim Centrum Medialnym Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej UPJPII. W roku 2018 byłam organizatorem współpracy Fundacji Uniwersytet Dzieci z Instytutem oraz prowadziłam warsztaty dla najmłodszych zainteresowanych światem mediów. W promocję nauki wpisywało się też moje zaangażowanie w coroczne **Dni Otwarte Instytutu Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej** (edycja 2016, 2017, 2018, 2019), w których programie

proponowane były nie tylko wystąpienia promocyjne, ale także merytoryczne. Podobny charakter i cel miało wystąpienie podczas **Dni Otwartych UPJPII** (edycja 2021).

3. Od roku 2015 do dziś jestem członkiem jury eliminacji lokalnych **Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego im. Wojciech Korfatego**, a w latach 2017, 2019 i 2020 także członkiem jury eliminacji regionalnych tego Konkursu. Jest to ogólnopolska inicjatywa (konkurs ma kilkudziesięcioletnią tradycję) promująca wśród młodzieży szkół średnich sztukę retoryki i autoprezentacji. Występuję w tym konkursie w roli eksperta w zakresie kompetencji komunikacyjnych, współpracując stale z organizatorami.

4. Od 4 lat jestem zaangażowana w bardzo nowatorski projekt popularyzacji kompetencji medialnych i czytelniczych młodzieży licealnej – **Book Trailer Film Festival**. Booktrailer to krótki film, którego zadaniem jest zachęcenie odbiorcy do sięgnięcia po prezentowaną książkę. Booktrailer łączy świat literatury ze światem filmowym. Autorzy filmów łączą tradycyjne kompetencje interpretacyjne z umiejętnościami związanymi z nowymi technologiami. Book Trailer Festival ma charakter międzynarodowy. Pełnię rolę jurora w ogólnopolskim etapie konkursu.

5. Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacja Społeczna jest co dwa lata organizatorem **Olimpiady Wiedzy o Mediach**. Koordynowałam proces przystąpienia UPJPII do tej inicjatywy (2017) i pełniłam rolę przewodniczącej Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy o Mediach (edycja 2017).

6. Moje umiejętności i wiedzę z zakresu komunikacji międzykulturowej mam okazję wykorzystywać współpracując w roli eksperta w realizacji dwóch ważnych wydarzeń związanych z kulturą regionalną i folklorem. Pierwszym jest Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem (edycja 2019, 2021), drugim: Kongres Kultury Regionów w Nowym Sączu, podczas którego uczestniczyłam w panelach eksperckich i prowadziłam szkolenia specjalistyczne z komunikacji międzykulturowej:

- ekspert w panelu plenarnym: *Komunikować dziedzictwo*, II Kongres Kultury Regionów, 19.10.2016 Nowy Sącz;
- ekspert w panelu plenarnym: *Transmisja dziedzictwa - Kompetencje kulturowe dzieci*, III Kongres Kultury Regionów, 18.10.2018 Nowy Sącz;
- prowadząca warsztaty: *Jak nie myśleć na skróty (o stereotypach kulturowych)*, II Kongres Kultury Regionów 19 i 20.10.2016 Nowy Sącz;

- prowadząca warsztaty: *Blaski i cienie. Szok kulturowy bez tajemnic*, III Kongres Kultury Regionów, 18.10.2017 Nowy Sącz;
 - prowadząca warsztaty: „*Dotknąć*” człowieka. *O dobrych słowach i gestach*, V Kongresu Kultury Regionów, 17.10.2019 Nowy Sącz.
5. W ramach współpracy z otoczeniem społecznym przeprowadzam cyklicznie autorskie **szkolenia z zakresu kompetencji komunikacyjnych, informacyjnych, międzykulturowych dla podmiotów zewnętrznych**, m.in.: szkolenia poszerzające kompetencje międzykulturowe dla osób przygotowujących się do wyjazdu do Afryki (w ramach działalności Świeckich Misjonarzy Kombonianów; 2018, 2019, 2020); szkolenia eksperckie w zakresie poszerzania kompetencji komunikacyjnych i wypowiedzi publicznych w ramach formacji stałej duchowieństwa Archidiecezji Krakowskiej (2019), szkolenie w zakresie kompetencji interpersonalnych; szkolenie w zakresie kompetencji informacyjnych (Instytut Teologiczny Księża Misjonarzy; 2019, 2020); ogólnopolskie szkolenia w zakresie dialogu międzykulturowego i szoku kulturowego (Diakonia Misyjna Ruch Światło-Życie, 2020, 2021). Swym doświadczeniem służyłam także studentom UPJP2 w ramach szkoleń dodatkowych np. szkolenie organizowane przez Koło Naukowe Komunikacji Wizerunkowej pt. *Nowoczesne zasady pisania CV* (2018).
6. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

Przez wszystkie lata pracy uniwersyteckiej starałam się samodoskonalić na różnych polach: zarządczo-organizacyjnym, dydaktyczno-pedagogicznym i naukowym. Świadectwem tych starań jest udział w szkoleniach. Na polu pierwszym m.in. szkolenie pt. *Czas pracy nauczyciela akademickiego oraz zasady rozliczania pensum dydaktycznego* (2021); „Identyfikacja źródeł finansowania komercjalizacji badań naukowych” (2014), *Ewaluacja jakości działalności naukowej* (2019). W polu drugim mieszczą się na przykład szkolenia z obsługi platformy e-learningowej Moodle (2015), szkolenia dotyczące obsługi studentów z Zespołem Aspergera (2015), szkolenia dotyczące wsparcia studentów z niepełnosprawnościami (2019). W trzecim polu jako przykłady można podać: szkolenie pt. *Wykorzystanie zasobów wiedzy* (2014), Szkolenie pt. *Zarządzanie projektami badawczymi* (2014), Szkolenie *Bazy danych naukowych* (2021).

Za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej zostałam dwukrotnie nagrodzona:

- 2015 – Nagroda Rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej
- 2019 – nagroda Rektora Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej i organizacyjnej

Katarzyna Drąg

.....
(podpis wnioskodawcy)